

Nr 53.

Ankom till Riksdagens kansli den 17 maj 1911 kl. 5 e. m.

Memorial, i anledning af dels återremiss af vissa delar af lagutskottets utlåtande nr 46, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ideella föreningar, lag om ekonomiska föreningar samt lag om ändrad lydelse af 8 § i lagen den 4 maj 1906 angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom jämte i anledning däraf väckta motioner, dels ock kamrarnas skiljaktiga beslut i ämnet.

I utlåtande nr 46 i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition nr 35 med förslag till lag om ideella föreningar, lag om ekonomiska föreningar samt lag om ändrad lydelse af 8 § i lagen den 4 maj 1906 angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom, dels ock med anledning däraf väckta motioner hemställde lagutskottet, att Riksdagen måtte antaga förslag till lagar af den lydelse utskottets nämnda utlåtande innehåller.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har vid behandling af detta utlåtande Första kammaren med vissa ändringar antagit förslaget till lag om ideella föreningar, hvaremot Andra kammaren afslagit samma förslag. Beträffande förslaget till lag om ekonomiska föreningar hafva båda kamrarna antagit, förutom rubrikerna, 5—34, 36—44, 47—86 samt 88—92 §§ i deras af utskottet föreslagna lydelse, hvaremot i fråga om de öfriga samt förslagets öfvergångs-

bestämmelser kamrarna, på sätt här nedan omförmäles, stannat i olika beslut. Förslaget till lag om ändrad lydelse af 8 § i lagen om förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom har af Första kammaren bifallits, men af Andra kammaren återremitterats till utskottet.

Förslaget till lag om ideella föreningar har alltså förfallit.

Beträffande öfriga båda lagförslag får utskottet för sammanjämkning af den skiljaktighet, som förefinnes mellan kamrarnas beslut, afgifva de förslag, som här nedan omförmälas.

Förslaget till lag om ekonomiska föreningar.

1 §.

Denna paragraf har af Första kammaren antagits i dess af Kungl. Maj:t föreslagna lydelse. Andra kammaren har däremot bifallit utskottets förslag.

Utskottet får hemställa,

att Andra kammaren måtte, med frånträdande af sitt förut fattade beslut, biträda Första kammarens berörda beslut.

2 §.

Första kammaren har antagit denna paragraf i dess af Kungl. Maj:t föreslagna lydelse. Andra kammaren har beslutat den lydelse af paragrafen, som påyrkats i en af herr Widén m. fl. vid utskottets förutnämnda utlåtande fogad reservation.

Utskottet hemställer,

att kamrarna, med frånträdande af sina berörda beslut, måtte besluta, att denna paragraf skall erhålla följande med utskottets förut afgifna förslag öfverensstämmande lydelse:

»2 §.

Ekonomisk förening, som idkar handel eller annan verksamhet, hvarmed följer skyldighet att föra handelsböcker, må allenast mot kontant betalning försälja till andra än medlemmar i föreningen. Hvad sålunda stadgats äge dock ej tillämpning i fråga om förening, hvars försäljning till andra än medlemmar i föreningen omfattar hufvudsakligen alster af medlemmarnas eller föreningens verksamhet, och ej heller i fråga om förening, som har till ändamål att inköpa och försälja varor, afsedda för landtbrukets behof.»

3 och 4 §§.

Första kammaren har beträffande dessa paragrafer antagit Kungl. Maj:ts förslag. Andra kammaren åter har beslutat den lydelse af dessa paragrafer, som angifvits i en af herr Widén m. fl. vid utskottets utlåtande fogad reservation.

Utskottet hemställer,

att Första kammaren måtte, med frånträdande af sitt berörda beslut, biträda Andra kammarens beslut.

28 §.

Af utskottets förslag beträffande 87 § följer, att den i förevarande paragraf förekommande hänvisning till 88 § bör utbytas mot hänvisning till 87 §.

Utskottet hemställer alltså,

att kamrarna, med frånträdande af sina förut fattade beslut beträffande denna paragraf, måtte besluta, att paragrafen skall erhålla följande lydelse:

»28 §.

Styrelseledamöter, som genom att öfverträda denna lag eller föreningens stadgar eller eljest upp-

såtligen eller af vårdslöshet tillskynda föreningen skada, svare för skadan, en för alla och alla för en.

Angående styrelseledamöters skadeståndsansvar gentemot tredje man stadgas i 87 §.

35 §.

Första kammaren har antagit Kungl. Maj:ts förslag till lydelse af denna paragraf, hvaremot Andra kammaren bifallit utskottets förslag.

Utskottet hemställer,

att Första kammaren måtte, med frånträdande af sitt berörda beslut, biträda Andra kammarens beslut.

45 §.

Denna paragraf har af Första kammaren antagits i dess af utskottet föreslagna lydelse. Andra kammaren åter har beslutat antaga paragrafen med det tillägg, som föreslagits i en af herr Lindhagen m. fl. vid utskottets utlåtande fogad reservation.

Utskottet har ansett, att kamrarnas nämnda beslut böra så sammanjämkas, att Första kammaren biträder Andra kammarens beslut endast med den ändring, att orden »beslut å föreningsammansträde» utbytas mot »föreningsbeslut» samt att omförmälda tillägg ingår såsom ett nytt andra moment i paragrafen.

Utskottet hemställer alltså,

att kamrarna, med frånträdande af sina förut fattade beslut, måtte besluta, att denna paragraf erhåller följande lydelse.

»45 §.

Menar styrelsen eller ledamot däraf eller föreningsmedlem, att föreningsbeslut icke tillkommit i behörig ordning eller eljest strider mot denna lag eller föreningens stadgar, äge därå tala genom stämning å föreningen inom två månader från beslutets dag. Försummas det, vare rätt till klandertalan mot beslutet förlorad.

Klandertalan, grundad därpå att föreningsbeslut strider mot bestämmelserna i 19 §, må ej anställas, med mindre de, som föra talan, utgöra minst en tiondedel af samtliga föreningsmedlemmarna.

Vill styrelsen anhängiggöra klandertalan, vare lag, som i 26 § 2 mom. sägs; dock skall styrelsens rätt till talan anses bevarad, om det där omförmälda sammanträdet blifvit inom ofvan i denna paragraf stadgad tid utlyst att hållas, så snart det med iakttagande af föreskrifven kallelsetid kan ske.

Har klandertalan anhängiggjorts, äge domstolen, när skäl därtill förekommer, att, innan slutligt utslag i målet meddelas, förordna, att klandrade beslutet ej må verkställas. Om förordnandet skall, där klandrade beslutet är af beskaffenhet, att det bör registreras, underrättelse ofördröjligen genom rättens eller domarens försorg afsändas för registrering.

Domstols utslag, hvarigenom föreningsbeslut upphäfts eller ändrats, gälla jämväl för de föreningsmedlemmar, som ej instämt klandertalan.»

46 §.

Första kammaren har antagit utskottets förslag till lydelse af denna paragraf. Andra kammaren åter har beslutit bifalla nämnda förslag med den ändring, som innefattas i en af herr Widén m. fl. vid utskottets utlåtande fogad reservation.

Utskottet hemställer,

att Andra kammaren måtte, med frånträdande af sitt förut fattade beslut, biträda Första kammarens berörda beslut.

87 §.

Första kammaren har antagit utskottets förslag till lydelse af denna paragraf. Andra kammaren har återremitterat paragrafen till utskottet.

Utskottet hemställer,

att kamrarna — Första kammaren med frånträdande af sitt förut fattade beslut beträffande denna paragraf — måtte besluta, att paragrafen skall utgå, samt att i anledning däraf efterföljande 88, 89, 90, 91 och 92 §§ i stället erhålla nummer 87, 88, 89, 90 och 91.

Öfvergångsbestämmelserna.

Dessa hafva af Första kammaren antagits i deras af utskottet föreslagna lydelse, men däremot af Andra kammaren återförvisats till utskottet.

Af utskottets ofvan afgifna förslag beträffande 3 och 4 §§ följer, att äfven utskottets berörda förslag rörande ifrågavarande bestämmelser måste undergå ändring.

Utskottet hemställer alltså,

att kamrarna — Första kammaren med frånträdande af sitt nämnda förut fattade beslut — måtte besluta,

att öfvergångsbestämmelserna skola erhålla följande lydelse:

»Genom denna lag upphäfves lagen om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet den 28 juni 1895.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1912. Rättigheter och skyldigheter, som uppkommit dessförinnan, bedömas efter äldre lag.

Har förening, som afses i 1 § af lagen den 28 juni 1895, antagit stadgar och utsett styrelse, innan denna lag trädte i kraft, må föreningen registreras enligt bestämmelserna i sagda äldre lag. Har förening blifvit i enlighet med samma äldre lags bestämmelser upplöst, skola i fråga om likvidationen gälla bestämmelserna i den lagen, men i öfrigt skall nya lagen, dock med undantag af 13 §, äga tillämpning jämväl å föreningar, som äga bestånd, då lagen träder i kraft.

Där i lag eller författning meddelats bestämmelse, som afses registrerad förening för ekonomisk verksam-

het, skall sagda bestämmelse gälla registrerad förening, som i denna lag afses.

I fråga om styrelseledamot eller suppleant, som före lagens trädande i kraft berättigats teckna föreningens firma, skola bestämmelserna i 21 och 22 §§ lända till efterrättelse; och skall förty inskränkning i befogenheten för den, som äger teckna föreningens firma, att företräda föreningen, ändå att inskränkningen enligt äldre lag registrerats och kungjorts, icke därigenom anses hafva kommit till tredje mans kännedom.»

Förslaget till lag om ändrad lydelse af 8 § i lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom.

Detta förslag har af Första kammaren oförändradt bifallits, hvar-
emot Andra kammaren återremitterat förslaget till utskottet.

Utskottet hemställer,

att Andra kammaren måtte biträda Första kam-
marens berörda beslut.

Stockholm den 16 maj 1911.

På lagutskottets vägnar:

ERNST HÅKANSON.

Herrar *Gustaf Andersson* och *Ersson* hafva anhållit få antecknad,
att de ej deltagit i behandlingen af detta ärende inom utskottet.
